

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 99 CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, APRIL 28, 1942 LETO XLV. — VOL. XLV.

Hitler ubija po Gorenjskem

Dne 25. avgusta je bil v Spodnjih Gorjah skozi okno v svoji kleti ustreljen kovač Florjan Ulčar. Za njim je ostala vdova s tremi otroci v starosti od 7 do 12 let. Očitani so mu bili, da je bil član Gestapovcem. Res je bilo vsaj to, da je bil načelnik "Koroške Ljudske Zveze".

Ob osmih so imeli že vse v Gorjah blizu Ulčarjeve hiše. Streljali so pa vsakega posebej, zato je ves strašni prizor trajal več ur. Siromaki so morali do dna izpiti čašo smrtne groze.

Če so bili res kaj krivi, ni znano. Kvečjemu o Sokliču pravijo, da je bil zato zaprt, ker je ustrelil srnjaka in bil ovađen, da nosi prepovedano orožje.

Dne 26. avgusta zjutraj je bil obstreljen vodja tkalnice v Jaršah, Mladen Halušhan. To dosti veliko podjetje je zaposlovalo v jugoslovanskih časih kakih 600 delavcev. Že 28. avgusta, v petek, je izšla nova

Za 25% manj kave bodo dobili trgovci in seve tudi odjemalci

Washington.—Urad za vojno produkcijo je določil, da bodo dobile trgovske hiše za 25% kave manj kot ob istem času lansko leto. Vzrok je, ker primanjkuje ladij za dovoz kave iz Južne Amerike. Že prej je ta urad okrnil dobavo čaja za 50%.

Kave je sicer še dosti v zalogi, toda treba je z njo varčevati, da jo bo dovolj za armado in civilno prebivalstvo. Tudi če bi bil dovoz kave popolnoma ustavljen, jo je v skladiščih še za več mesecev. Stori se pa bo vse mogoče, da bo še nadalje prihajala kava v Ameriko, pravi ta urad.

Poročnik Balant na obisku
Pretekli teden je bil na tri-dnevnem dopustu pri svojih starših, Mr. in Mrs. Louis Balant v Lorainu, sin Victor, ki je letalski instruktor v Lemoore, Cal.

Pozdravi iz Kalifornije
Miss Mary Brodnick, 6207 Carl Ave., pošila pozdrave iz Paso Robles, Cal., kjer je obiskala brata Josepha Jr., ki se nahaja v armadi Strica Sama.

Iz bolnišnice
Mrs. Louise Zidanič iz 8905 Rosewood Ave. se je vrnila za nedoločen čas iz bolnišnice. Nahaja se še vedno pod zdravniško oskrbo in obiski niso dovoljeni.

Deseta obletnica
V četrtek o osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnim Andrejem Bajtom v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Na dopustu
Pvt. John J. Gergol je prišel na 7 dnevni dopust k svojim staršem na 3481 E. 98. St.

To bo štrbunk!

Nemški državni zbor je dal v nedeljo firerju Hitlerju sledeče naslove (sicer si jih je sam vzel, pa mu jih je maršal Goering bral, da bi jih morda ne pozabil): "Vodja naroda, najvišji poveljnik oborožene sile, najvišji predstavnik vlade, najvišji izvršni uradnik, najvišji sodnik in vodja narodne socialistične stranke." — To bo štrbunk, kadar bo Hitler izgubil vse te časti!

Za pomoč domovini!
Sinci se je zbralo nekaj mož in žena v gl. uradu SDZ na poziv gl. tajnika John Gornika. Namen setanka je bil začrtati program za kampanjo v prodaji vojnih bondov. Lokalne oblasti so se obrnile na Mr. Gornika, naj bi organiziral tako kampanjo v 23. vardi. Tekom naslednjih dni se bo skušalo doseči osebnost, katere naše ljudi, zlasti naše žene in dekleta in potem se bo vršil še en sestanek.

Pomnite, da moramo v tem oziru storiti vsi svojo patriotično dolžnost. Naj se nihče ne brani sprejeti tega dela. Kampanja bo po vsem mestu in po vsej deželi. To želi in priporoča sam predsednik Roosevelt. To je naša domača fronta in na tej fronti mora biti vsak in vsaka. Slovenci, ki se povsod pokažemo, tudi tukaj ne smemo biti zadnji! Pričakujemo polnega odziva in sodelovanja.

Banket za Mr. Pucla
"Pucel Boosters Club" bo priredil nocoj slavnostni banket za Edward Pucla, councilmana 10. varde. Banket bo v Sachsenheim dvorani na 55. cesti, pričetek ob šestih zvečer.

Nihče ne sme imeti več dohodkov kot \$25,000 na leto, zahteva Roosevelt

V svoji poslanici na kongres zahteva Roosevelt mejo za plače, cene in najemnino. Svoj program za življenje naroda tekom vojne je predsednik podal v 7 glavnih točkah.

Washington, 27. aprila. — Predsednik Roosevelt je danes podal sedem točk programa, ki bo, ako se ga bomo držali, preprečil zvišanje naših življenjskih potrebščin, preprečil inflacijo dolarja in nam pomagal do zmage v tej vojni. Roosevelt je priporočil sledečih sedem točk:

CENE — Vlada bo prepovedala, razen s posebnim dovoljenjem, zvišanje cen skoro vsem potrebščinam nad ceno v gotovi dobi zadnjega meseca. Predvsem se ne sme zvišati najemnina v obrambnih okrajih.

DAVKI — Večji davki za posameznike v nižjih in višjih slojih tako, da ne bo imela nobena oseba več kot \$25,000 letnih dohodkov potem, ko bo plačala vse davke. Večji davki na trgovino tako, da bodo dobički obdavčeni do skrajnosti, naj bo to v vojni ali civilni industriji.

MEZDA — Delodajalcem se bo v splošnem naročilo, naj ne zvišujejo mezd. Razen v slučajih, kjer je meza izjemno nizka, ali kjer je zvišanje potrebno radi promocije.

FARMARSKA CENE — Predsednik je zahteval od kongresa, da modificira cene poljedelskim produktom tako, da bodo cene živilom v višini z mezdo.

VOJNI BONDI — Bolj intenzivno kupovanje vojnih bondov. Zakladniški urad je postavil kot kvoto na prodajo bondov: v maju \$600,000,000, v juniju \$800,000,000, v juliju in vsak mesec zatem \$1,000,000,000.

RACIONIRANJE — Splošno racioniranje redkih potrebščin tako, da denar ne bo odločeval, kdo more kako stvar kupiti in kdo ne. Dozdej je racioniranje samo na sladkorju, avtih, avtnih kolesih in gazoltnu.

KREDIT — Večje restrikcije za kupovanje na kredit in poziv, naj ljudje plačujejo svoje dolgove. V tem oziru bodo prišle strožje odredbe.

Predsednikov program ima namen uravnati ekonomijo naroda, če ta zahtevani program ne bo dosegel uspeha in če se bodo cene življenjskim potrebščinam neprestano dvigale, bom zahteval tozadavne akcije od kongresa.

Predsednik je izjavil, da ima dovolj vzroka to povedati, ker cene življenjskim potrebščinam so se že dvignile za 15% od jeseni 1939 in da lahko tekom vojne poskočijo za 80 ali 90 odstotkov.

"In da dosežemo vse to," je rekel Roosevelt, "se mora vsak izmed nas odpovedati mnogim stvarim, na katere smo zdaj navajeni. Mi se moramo navaditi živeti v času vojne skromneje, naš standard življenja mora biti nižji."

"Ako bi se cene življenjskim potrebščinam neprestano višale

Nihče ne sme imeti več dohodkov kot \$25,000 na leto, zahteva Roosevelt

100 oseb je bilo ubitih v tornadu v Oklahomi

Pryor, Okla., 27. apr.—Kratek, pa silen tornado je danes ubil v tem mestu nad 100 oseb in jih nad 250 ranil ter pustil glavni trgovski del mesta v razvalinah.

Vihar je pridivil ob 5:50 popoldne ter začel trgati in podirati poslopja, pustivši za seboj navlako in mrtve pod razvalinami. Iz bližnjega mesta Tulsa se je pripeljalo 20 voz zdravnikov in bolničark na pomoč.

Mesto prevzame danes ulično železnico
Z današnjim dnevom postane mesto Cleveland lastnik vsega premoženja in opreme ulične železnice. Mestna zbornica je sinoči odglasovala, da ima vsi pravico najemati ali odslavljanje delavce v ta oddelek komisar, ki je sedaj v osebi Walterja J. MacCarterja.

Mestno elektrarno bodo začeli preiskovati
Mestna zbornica je pooblastila župana, da najame računskega izvedenca, ki naj ugotovi, zakaj stane zgradba mestne elektrarne nad \$1,000,000 več kot je pa bilo prvotno v računu in zakaj še ni izgotovljena, dasi bi morala biti še lansko leto.

Erjavčev in Tekavčev pogreb
Pogreb pokojnega James Erjavca bo v četrtek zjutraj ob 8:15 v cerkev sv. Kristine in na Kalvarijo. — Pogreb Tomaža Tekavca bo pa v četrtek zjutraj ob 9:30 v cerkev Marije Vnebovzete in na Kalvarijo. Oba pogreba bosta iz Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152. St.

Banket za Mr. Pucla

"Pucel Boosters Club" bo priredil nocoj slavnostni banket za Edward Pucla, councilmana 10. varde. Banket bo v Sachsenheim dvorani na 55. cesti, pričetek ob šestih zvečer.

Spomladanska ofenziva na domači fronti

Direktne vesti iz "provincije Ljubljana"

Znani borovniški most na progi Ljubljana — Trst so jugoslovanske čete ob umiku porušile, kakor smo to že poročali. Iz nekega poročila posnemamo, da je ta most bil zopet izročen promet dne 28. junija preteklo leto ob navzočnosti italijanskega prometnega ministra Host Venturija. Polne 3 mesece je radi tega mostu bila proga Ljubljana — Trst neuporabna in se je promet med Trstom in Ljubljano vršil le z avtomobili.

Dr. Avgust Žigon, vpokojeni direktor licejske knjižnice v Ljubljani, star 65 let je bil ubit od italijanske straže na ljubljanskem gradu. Dr. Žigon je bil na sprehodu in sicer sam ter se ne ve iz kakega razloga je straža streljala in ga ubila.

V noči izmed 28. in 29. oktobra preteklega leta je okrog 30 četnikov prišlo v vas Osredkec, občina St. Vid nad Cerknico. Očividno so se hoteli oskrbeti s hrano. Italijani so na nek način zvedeli za to ter so vas obkolili. Prišlo je do streljanja ter je bilo na obeh straneh po nekaj mrtvih. Italijani so vjeli 6 moških in 1 ženo. Nato so vaščane izgnali iz hiš ter vas zažgali. Zgoraj je 24 poslopij z vsem imetjem. Poleg tega so Italijani aretirali še 30 prebivalcev vasi in jih odgnali v zapore.

Slovenski četniki gredo Italijanom na živce. Poročilo iz Ljubljane pripoveduje da imajo italijanski uradniki, ki poslujejo v prostorih bivše banke uprave v Ljubljani vedno revolverje pred seboj na mizi. Glavni vhod v palačo je zaprt. Vstop je dovoljen samo pri stranskem vhodu. Straža preišče vsakega ki vstopi v palačo, od časa do časa preiščejo celo uradnike in uradnicam pregledajo ročne torbice.

Spomladanska ofenziva na domači fronti

V Clevelandu je ta teden spomladanski "čistilni teden." Sleherni je naprošen, da sodeluje na tej domači fronti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

Kot Napoleon hoče tudi Hitler spraviti Rusijo s poti

Med Napoleonovim pohodom na Rusijo in sodobnim Hitlerjevimi je zelo mnogo sličnosti. Kot Hitler je imel tudi Napoleon v svoji armadi narode skoro iz vse Evrope in Rusi so takrat nazivali Napoleonovo armado "armado 20 jezikov."

Napoleonovi vojniki so si bili svesti zmage, saj so zmagali povsod, kamor jih je popeljal njih mali "korporal." Obratno so pa zrlji njegovi generali s kaj neprijaznim obrazom na ta pohod proti Rusiji, ker niso videli v tej vojni nobenega dobička potem, ko so si osvojili vso Evropo.

Podobno se je poročalo tudi o Hitlerjevih generalih, ki niso bili nič kaj prijazni pohodu na Rusijo, čeprav jim je Hitler dopovedoval, da bo to za nemško armado prava igrača.

Toda kot Napoleon, hoče tudi Hitler najprej spraviti s poti Rusijo, predno bo udaril z vso silo na Anglijo. Oba sta imela namen uničiti rusko armado. O Napoleonu vemo, da tega ni izvršil, in vse kaže, da bo imel prav tak slab uspeh Hitler.

Kot v Napoleonovih časih, se je tudi ob Hitlerjevem napadu ruska armada umikala, za seboj pa pokončevala vse, kar bi imelo koristiti sovražniku. Podobno strategijo je izvajala ruska armada vselej, kadar je bila v stiski in to že od 16. stoletja naprej.

Edina razlika med Napoleonom in Hitlerjem kar se tiče vojskovanja v Rusiji, je ta, da je Napoleon dosegel Moskvo, dočim je Hitler ni mogel. Pa tudi doseg Moskve ni Napoleonu koristil nič, ker domoljubni Rusi so mu zažgali mesto nad glavo in njegova armada je bila prav pred zimo brez strehe.

Hitler torej kljub vsem silnim napadom ni dosegel Moskve. Ali jo bo sploh kdaj? Težko! Svet zdaj čaka prihodnjega premika nemške armade. Ali bo udaril na vsej ruski fronti hkrati, ali se bo omejel samo na južno fronto, kjer bo poskušal doseči kavkaška oljna polja, ali bo udaril ob istem času skozi Turčijo na Perzijo in Irak in dalje proti Indiji, kjer bi se združil z japonsko armado?

Mi vemo, da je dalo življenje že več kot milijon mož za obrambo Rusije. In še več jih bo padlo. Vemo pa tudi, da so Rusi pobili že več Nemcev, kot so jih vsi zavezniki skupaj. Vemo pa tudi, da miru ne bomo dobili, dokler ne bo na tleh Rusija ali Nemčija. In ker gre zdaj vse na pomoč Rusiji z vojnimi potrebščinami, vemo tudi, da Rusija ne bo tista, ki bo padla. Na potu pogina je Nemčija in kadar bo ta na tleh, zadavljena nad svojo lastno požrešnostjo, tedaj šele bo svet dobil tako zaželjeni in trajni, pa pravični mir.

Da se ne pozabi...

Ko so se leta 1924 vršile druge volitve za državni zbor, so bili fašisti že na vladi. Novi volivni zakon je zagotovil fašistični stranki dve tretjini mandatov v državnem zboru, ena tretjina je pa bila puščena za druge liste. Toda čeprav so bili fašisti vnaprej zagotovljeni absolutne večine, kljub zagotovilom prefektov v Trstu, Pulju in Udinah in celo od Mussolinija samega, da bodo uživali slovanski volivci vso svobodo pri volitvah, je vladalo ob času volitev največje nasilje in to pot ne samo v Istri, ampak po vsej Juljski Krajini.

Fašisti so se posluževali istih terorističnih metod ob volitvah 6. aprila 1924, kot so se jih leta 1921 s to razliko, da so bili zdaj fašisti na vladi in so lahko delali, kar so hoteli. Predvsem so fašisti poskušali, da bi preprečili vsako agitacijo za slovanske kandidate. To je pa privedlo povsod do spopadov, v nekaterih krajih zelo resnih.

V Ajdovščini je bil obstreljen volivec Anton Štrancar, ki je podlegel ranam 20. maja. Streljali so nanj fašisti. Na mnogih krajih po Juljski Krajini so fašisti napadli slovanske volivce v času kampanje. Udirali so v slovanske hiše in grozili ljudem z najhujšimi posledicami, če bodo agitirali za slovanske kandidate. Na volivni dan so doživeli volivci isto strahovladlo kot leta 1921. Kjer niso prestrašili volivcev, da bi ostali doma, so jih z njimi prav na volivšče in vprčo njih so morali voliti fašistični blok. Kdor je pa zahteval pravico, da voli po svojem prepričanju, je bil pretepen in vržen iz volivšča. Na večer pred volitvami so vrgli fašisti dve bombi v hišo Slovenca Antona Štalcarja v Slavini. K sreči se ena bomba ni užgala, druga je pa eksplozirala 5 jardov od hiše, ker drugače bi bila ubita Štalcarjeva žena in njenih pet otrok, ki so bili ob tistem času v hiši.

BESEDA IZ NARODA

Jaz se pa strinjam!

Opazim v izrazih tega lista, da sem in tam priobčil opazke, s katerimi da naznanje, da se ne strinja s tem, da je mesto kupilo poulično železnico. Meni se vidi, da je mesto storilo v tem sijajen korak.

Ko je potekala borba več let, glede delničarjev cestne železnice, kateri so morali dobivati redne 6% dividende, ne glede na to, da ljudje niso dobili nikjer takih obresti za njih investiran denar. In, ker vemo, da je populirna železnica povsod, kjer se prav in dobro gospodari dobičakosna, vemo, da je v največjemu mestu v Ameriki, 7 milijonskemu New Yorku, populirna železnica, ki jo lastuje mesto voznja samo po 5 centov. In dalje, ker se mi vidi, da bo mesto vporabilo to priliko, da bo s tem lahko dobilo delo marsikateri potreben rojak, se s tem, da je mesto kupilo poulično železnico strinjam sto procentno.

Ni še dolgo, ko mi je rekel neki zelo dobro poučen rojak. Rekel je: "Administracija mesta Clevelanda je zadelo terno, ko je kupila od kompanije poulično železnico sedaj v temu času." Rekel je: "Sedaj bo poulična železnica tako zaposlena, da bo v teku par let izplačana." Kolikor se je vse te čase pisalo in preganjalo za to kupčijo, za in proti, je bilo že vse to od sile in večkrat sem bil namenjen, da bom mestne zastopnike pismeno naprosil, da mesto prevzame železnico in tako gospodari, da bo v korist publike. Dividende, ki so se delile delničarjem vse čase depresije, naj sedaj ostanejo mestu. Ni res, da bomo davkoplačevalci s tem še bolj obdavnjeni, kakor se vzame, ako ima Cleveland v svojih uradih dobre gospodarje, kakor upamo da imamo župana, bo ta gospodarski odbor gledal, da bo populirna železnica prinašala lepe dobičke, da bomo plačevali manj davka.

Neki človek je tudi rekel, župan Lausche si je s tem, ko je deloval, da je mesto prevzelo populirno železnico sam sebi postavil krono na glavo, to pa zato, ker bo v kratkem ta železnica od dobičkov plačana. Vidite, tako mislimo različni ljudje. Ako je enemu prav da pove svoje, je to mislim dovoljeno tudi drugemu, da izrazi svoje. To sem napisal prav iz lastnega prepričanja, rečem da sem to napisati nameraval že zadnjih par let, svojo misel sem izrazil tudi že mnogim ljudem in nekaterim mestnim odbornikom. Čestitam županu, da je dosegel to kupčijo in zaključil večletno pravdo v korist mesta in državljanov ter publike.

Anton Grdina. Draža Mihajlovič začenja balkansko pomlad. Spomlad je tu. Spomlad je tudi na Balkanu. Draža Mihajlovič, jugoslovanski vojni minister, član jugoslovanske vlade začenja pomlad na Balkanu. Odgovorni krogi jugoslovanske vlade v Londonu napovedujejo odločen Dražin odgovor na nemške grožnje in nacijski ultimati.

Jugoslovanske gore so v listju. Na Balkanu zopet vre. Od slovenskih gričev čez hrvatske ravni in dalmatinske hribe do Sumadije, Črne gore in srbskih planin in višav se širi val prevrata, upora in odpora.

Iz Jugoslavije val odpora in revolucije preplavlja ves Balkan vse do Belega in Črnega morja. Od slovenskih alp do dinarskega pogorja ljudske množice vstajajo k odporu kot ubita Štalcarjeva žena in njenih pet otrok, ki so bili ob tistem času v hiši.

no trdimo, da je lanski odpor Jugoslavije meseca marca in aprila imel niz vojaško-političnih posledic, ki pa šele sedaj dobivajo strnjeno in povezan pomen. Ta odpor, ki je hkratu tudi podaljšal junaški odpor Grčije s pomočjo britanskih čet, je v temeljih prekrizal nemške načrte na Bližnjem Vzhodu. Namesto hitrega prodora čez Balkan in Turčijo proti Arabiji in krajem s petrolejem v Iraku in Iranu, se je moral Hitlerjev vojni stroj ustaviti pred Kretu in Bosporom. Odpor jugoslovanskega naroda je pridobil za zaveznike dragocene tedne časa. Nemški poiskusi v Zahodni Aziji in v Sev. Afriki so bili razbiti. Prav tako so se Nemci zmotili v času pri napadu na Sovjetsko Rusijo in v mesecu novembru 1941. se je videlo, da je bojevanje na Balkanu odvzelo Hitlerju prav toliko časa, kolikor bi ga potreboval za zavzetje Moskve in kavkaških petrolejskih vrelcev. Posledice tega dvojnega zastoja so danes nedogledne. Prav tako ne smemo prezreti dejstva, da je učinek, ki ga je imela revolucija v Jugoslaviji na japonskega zunanjega ministra, ki je prav tedaj bil na obisku v Berlinu in Rimu, ožil presodeno za japonsko odločitev, da ne stopi v vojno lasko poletje, kar je dalo nekoliko mesecev dragocenega časa za priprave Sovjetske Rusije in Združenih Držav.

Vojaški pomen odpora vojske Draža Mihajloviča pa tudi ni brez političnih, moralnih in strateških vplivov. Brez čezmerna analiranja lahko vsak inteligenten čitatelj časopisja ugotovi, da je obstoj vojske 120,000 odločnih in hrabrih mož resna in neposredna ovira za Hitlerjeve načrte na Bližnjem Vzhodu. Rusko bojišče je oslabilo in zveze in možnost za napad na Turčijo in arabske kraje so v nevarnosti zaradi neprestanih napadov četnikov na glavna prometna sredstva in izpostavljenosti nemške položaje. Politični in moralni vpliv na splošni odpor Evrope in vzdrževanje duha demokracije je danes v času neuspehov na drugih bojiščih neprecenljivega pomena.

Tako se na posledice, ki smo jih omenili zgoraj, navezujejo momenti, ki dajejo borbi našega naroda proti nacizmu in njegovim pomagačem splošen evropski in svetovni pomen in splošnočloveški in zgodovinsko-moralni učinek. Fizični odpor osvojen Evrope je vtelesen v Jugoslaviji in Mihajlovičeve čete so naznačevalke evropske revolucije proti nacizmu.

Posebno važno za prerojenje Evrope in zgraditev novega reda je dejstvo, da kali te obnove in tega novega življenja vznikajo na naših domačih tleh, da se porajajo v zavestnem odporu proti silam teme. Nobena ruska okupacija Nemčije ali ameriška invazija kontinenta ne more narodom Evrope dati tiste moči in čistih samonikle žive sile zgodovine, ki jo lahko da njihov lastni odpor.

V zavestnem, navdušenem in samoniklem odporu proti zatiralcu in njegovemu redu leže kali našega novega reda. Samo v takšnem odporu se poraja vizija bodočnosti in ustvarjajo temelji za novo, zdravo življenje. Evropski svoboda ne sme biti podarjena. Taka rešitev krize bi prinašala klice novih težav, novih negotovosti in malodušnosti, ki je bila značilna za dobo med l. 1933 — 1939. Rešitev morajo prinesiti tisti, ki jo hočejo uživati.

Z ozirom na ta dejstva dobiva vojna našega naroda kot celote in borba Mihajlovičevih čet splošni pomen. Jugoslavija je danes edina gibajoča sila v Evropi, narod, ki se je iz svojih lastnih moči in s svojo lastno inicijativo dvignil. Težave so bile velike in žrtve ogromne. Lahko pa smo po pravici ponosni, da je nam pripadla vloga reševanja Evrope in njene bodočnosti. Nacizem se ne more sklicevati na

red in vrednost svojega novega reda, dokler bo v balkanskih planinah stala pripravljena vojska 120,000 ljudi, ki se temu redu in ureditvi upira in mu postavlja nasproti svoj lastni red in vizijo svoje lastne nove ureditve.

Vojaški odpor Jugoslavije in družabne in politične sile, ki stoji za njim, dajejo upanje na začetek novega življenja humanizma in demokracije v najširšem pomenu. Četniška vojna našega naroda je čudovit in hraber poiskus v zgodovini napredka. Potrdila bo pravice malega človeka in malega naroda do upravljanja svoje lastne državne celote. Potrdila bo zaupanje in inicijativo, v korist žrtev in borbe. Namesto sil razdejanja in razcepljevanja, ki jih prinašata nacizem in fašizem v družabno in politično tkivo Evrope, prinaša moč skupnosti, solidarnosti in vzajemnosti raznih skupin, raznih slojev in raznih narodnosti, ki so jim skupni splošnočloveški ideali.

V vzajemnosti vojne delavnosti se ustvarja temelj bodočosti vzajemnosti-miru. Draža Mihajlovič je danes simbol, ne le odpora in skupnosti našega naroda, temveč tudi simbol nove bodočnosti vsega Balkana. Daljnji potek vojne utegne našemu narodu, če se bodo njegovi voditelji ravnali po zdravem instinktu njegovih najširših slojev, prinese važno in konstruktivno vlogo pri gradnji nove ureditve. Mihajlovičeva vojska utegne postati središče zbiranja vojske za svobodo vsega Balkana. To bi za bodočnost naše domovine in našega dela sveta bilo neprecenljivega pomena. Kaj bi prepripi v preteklosti pomenili v primerjanju s širokimi perspektivi v bodočnosti, zgrajeni v skupni borbi in s skupnimi žrtvami! Ni dosti, če odpor nacizmu počiva samo na negativnih in obrambnih dejanjih. Potrebno je, da se iz njega rodi naša skupna bodočnost. Četniška borba našega naroda v sebi že nosi kali in odlike takega gibanja.

Kako učakamo sto let? Trije Američani so praznovali stoletnico svojega rojstva, dva moška in neka ženska. Samo ob sebi je umevno, da so jih reporterji-morali ob tej priliki vprašati, kako je mogoče, da so dosegli svoja svetopisemska leta in ostali krepki.

Henry Rickner iz St. Paula v Nebraski, eden izmed stoletnikov, je odgovoril: "Učakal sem sto let, ker sem vse jedel, kar sem videl in kar mi je prijalo, in sicer v količinah, kolikor sem pač zmogel. Kadil in pil sem tudi po svoji mili volji. To je najboljši recept."

Miss Mary Grace iz Hoskina je dejala: "Zmernost je vse. Zmeren tek je tista skrivnost, po kateri lahko prebiješ sto let na tej zemlji."

Tretji stoletnik, Ivor Little iz Bentona v Illinoisu pa je izjavil: "Za svoje dolgo in zdravo življenje se moram zahvaliti samo eni čednosti, ki sem jo načelno upošteval, naj se je dogajalo kar koli: od mize sem vstal vedno lačen, svojega želodca nisem nikoli obremenil do sitnosti."

Sedaj pa odgovorite tudi vi na vprašanje, kako učaka človek sto let.

red in vrednost svojega novega reda, dokler bo v balkanskih planinah stala pripravljena vojska 120,000 ljudi, ki se temu redu in ureditvi upira in mu postavlja nasproti svoj lastni red in vizijo svoje lastne nove ureditve.

Vojaški odpor Jugoslavije in družabne in politične sile, ki stoji za njim, dajejo upanje na začetek novega življenja humanizma in demokracije v najširšem pomenu. Četniška vojna našega naroda je čudovit in hraber poiskus v zgodovini napredka. Potrdila bo pravice malega človeka in malega naroda do upravljanja svoje lastne državne celote. Potrdila bo zaupanje in inicijativo, v korist žrtev in borbe. Namesto sil razdejanja in razcepljevanja, ki jih prinašata nacizem in fašizem v družabno in politično tkivo Evrope, prinaša moč skupnosti, solidarnosti in vzajemnosti raznih skupin, raznih slojev in raznih narodnosti, ki so jim skupni splošnočloveški ideali.

V vzajemnosti vojne delavnosti se ustvarja temelj bodočosti vzajemnosti-miru. Draža Mihajlovič je danes simbol, ne le odpora in skupnosti našega naroda, temveč tudi simbol nove bodočnosti vsega Balkana. Daljnji potek vojne utegne našemu narodu, če se bodo njegovi voditelji ravnali po zdravem instinktu njegovih najširših slojev, prinese važno in konstruktivno vlogo pri gradnji nove ureditve. Mihajlovičeva vojska utegne postati središče zbiranja vojske za svobodo vsega Balkana. To bi za bodočnost naše domovine in našega dela sveta bilo neprecenljivega pomena. Kaj bi prepripi v preteklosti pomenili v primerjanju s širokimi perspektivi v bodočnosti, zgrajeni v skupni borbi in s skupnimi žrtvami! Ni dosti, če odpor nacizmu počiva samo na negativnih in obrambnih dejanjih. Potrebno je, da se iz njega rodi naša skupna bodočnost. Četniška borba našega naroda v sebi že nosi kali in odlike takega gibanja.

Kako učakamo sto let? Trije Američani so praznovali stoletnico svojega rojstva, dva moška in neka ženska. Samo ob sebi je umevno, da so jih reporterji-morali ob tej priliki vprašati, kako je mogoče, da so dosegli svoja svetopisemska leta in ostali krepki.

Henry Rickner iz St. Paula v Nebraski, eden izmed stoletnikov, je odgovoril: "Učakal sem sto let, ker sem vse jedel, kar sem videl in kar mi je prijalo, in sicer v količinah, kolikor sem pač zmogel. Kadil in pil sem tudi po svoji mili volji. To je najboljši recept."

Miss Mary Grace iz Hoskina je dejala: "Zmernost je vse. Zmeren tek je tista skrivnost, po kateri lahko prebiješ sto let na tej zemlji."

Tretji stoletnik, Ivor Little iz Bentona v Illinoisu pa je izjavil: "Za svoje dolgo in zdravo življenje se moram zahvaliti samo eni čednosti, ki sem jo načelno upošteval, naj se je dogajalo kar koli: od mize sem vstal vedno lačen, svojega želodca nisem nikoli obremenil do sitnosti."

Sedaj pa odgovorite tudi vi na vprašanje, kako učaka človek sto let.

Ali ni to čudno, da se vedno kaj zgodi, kadar mene ni zraven. To se pravi, da imam smolo. No. 1. Neka rojkinja je nekdo pripomnila, da večje sreče je ma nihče, kot jo imam jaz. Rekla, da če pest blata v zraku žem, pa zlato nazaj pade. To sedese so mi šle do srca in sem htal, pa končno sam sebi rečem da me ne bo konec, če poskusim morda je pa le kaj na stvari. Sem res vrgel, pa ne blato, ampak priličen kamen. Koliko pa bo zlata iz pesti prahu, sem mislil. Če se pa spremeni došen kamen v zlato, bom šel pa lahko takoj v pokoj.

Kamen sem res vrgel in nazaj je padel, saj se mi še nis pozna na glavi, in se mi.

Sem rekel, da imam smolo, da se vedno kaj zgodi, kadar me ni zraven. Tako sem on dan za tri sekunde zamudil prejšnjega domačo zabavo na Waterlo. Če bi se mi bilo le kolo snelo, pa bi bil ravno prav prišel. To ko sem moral pa dobiti informacije od mojega tajnega reporterja, ki vedno opreza za dogodivščinami in me obvešča o njih. Ampak je človek sam navzoč, vse kar uživa.

Torej ono popoldne sta se z njima mož in žena, da bi si nekaj povedala na javni cesti, ker sem jima je zdelo, da bi do doma jima pozabila. Tam nekje okrog pice je bilo. Spomladanske pice so pa zelo nevarne, saj prav tako kot frišna detelja.

Trikrat je zletela beseda in tje, potem pa je stopila v mladansko ofenzivo pest. Lepo je bilo slišati, kako je me na dlan ploskala po licu nje iskreno in no vso moč ljubezenice.

Pa tudi ona je postavila bojno poljano svojo rezervno skušala naskočiti utrjeno mesto postojanko. Pa je bilo no, da bo zmagala na moževi strani. On je naskakoval bolj na glavi, ženica pa bolj po čelnih, ker ni mogla blizu, da bila poslala na fronto svoje rdečilom namazane nohte.

Okrog njiju se je bila velika množica svetovnih opazovalci, čeprav se je tam že ponujala stava za zmago na to ali na ono stran.

Ravno sredi najlepšega pa prinese ali pripelje velika usoda nek taksij. Voznik ustavi in za sekundo uživa plačni glediški prizor. Potem pa skočil ven in stopil k mu, kazoč mu dve močni pesti mu ukazal:

"Kaj ni sram, da pretre slabotno žensko stvar! Daj obrni se malo sem, bom vide, se ti bo moja pest kaj prišla. To rekiš, mu priklopje eno za mat, da je borec takoj napred, kaj in se prijel z obema kama za nos. Voznik taksija nameril drugič, da bi mu ravnotežja prikopal eno se levo stran, ko ženica zavrnilevo stran, ki je imela v brigi, če imava z možem medsebojne zabave. Čakaj, ti bom že pokazala!" Pri tej se sedah se zapodi razjarjena ca v mirovnega posredovalca, da začne izdelavati, da je dosti opravka, da se ji je naglo skočil v svoj taksij in skovito odpeljal.

Srečni zakonski par, ki se tuja posredovalna sila tako nadoma zblížala, se je prijel roke, pokazal zijalom najlepšem soglasju odšel domu.

Tisti naš slavni rek da krep pripravata dva, tretji dobiva ima, se je presneto slabo ob tej priliki.

Let Your Answer to Bombs Be BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

Moja jeza se je zrušila. Pogoltnil sem ugovor, ki mi je bil na jeziku, in se zadovoljil s tem, da sem premeril markiza z dolgim pogledom. Gospod de Saint-Alais se je okoristil z mojo zadrego.

"A dovolj," je nadaljeval z glasom užaljenega dostojanstva, ki je bil zame tem neznojniji, ker je bil on pogrešil, ne jaz. "Torej pustiva to. Do poslednjega trenutka sem iskal vašega sodelovanja, gospod de Saux; priznam tudi in bom do smrti priznaval hvaležnost, ki vam jo dolgujemo izza snočnje noči. Toda med tistimi, ki nosijo ta onega" — tako govoreč je pokazal na trobojno kokardo, ki sem si jo bil pripel — "in med tistimi, ki po plemiško služijo kralju, ne more biti pravega prijateljstva. Zato oprostite, da se poslovim od vas in ne utegoma odvesti sestro iz hiše, v kateri bi se utegnila njena prisotnost krivo tolmačiti, prav tako, kakor mora biti po vsem, kar se je zgodilo, moja prisotnost nezaželjena."

Nato se je iznova naklonil in krenil proti hiši. S stisnjenimi usti in zaledenelim srcem šel za njim. V veži ni bilo nikogar razen Andreja, ki je čemenren stal pred nasprotnimi vrati; toda zunaj v drevoredu je pričakovala gospoda de Saint-Alais sestorec služabnikov na konjih. Na čelu te sestorec, istotako na konju, sem zagledal gospodično Denizo, ki se je ključila na sedlu in očitno še vedno plakala. Z novim gnevom sem se obrnil k markizu.

Toda njegov pogled se je tako čudno upiral vame, da mi je beseda zamrla na ustnicah. Pokašljaj je.

"A, a," je dejal, "gospodična Deniza se je sama spomnila, da ta hiša ni bivališče zanjo. Dovolite tedaj, gospod de Saux, da se poslovim tudi v njenem imenu."

Okrenil se je. "Pardon!" je dejal. "Ali mar ..."

Mignil sem služabnikom, naj odstopijo. Moja togota se je bila izpremenila v bolešno mešanico srda in osramočenosti.

"Gospod," sem dejal, "še nekaj vam moram reči. Med gospodično Denizo in menoj ni vse končano. Njenih ..."

"Ne govoriva več o njej!" je

odsekal.

Nisem se dal uplašiti. "Njenih čustev ne poznam —," sem nadaljeval, ne meneč se za prekinjenje. "A zase, gospod de Saint-Alais, vam odkrito povem, da jo ljubim; in to se ne bo izpremenilo, naj nosi ona trobojno kokardo ali drugačno. Zato ..."

"Sama nekaj vam odgovorim," je krknil markiz in dvignil roko, da bi me ustavil. Globok vzdih se mi je izvil. "Kaj neki?" sem vprašal.

"To, da so vaše izjave vredne burčunja," je odvrnil s smehom, ki je bil hujši od psovke. "Ali pa prismojenega Angležal."

In ker gospodična de Saint-Alais ni hči kakega kuharja, da bi ji dvorili na tak način, se mi vidi vaše dvorjenje nezaslišano. Ali vam to zadošča, gospod vikont, ali želite še več?"

"Vsekako je to pre malo, da bi me moglo odvrniti od moje poti," sem odgovoril. "Pozabili ste, da sem gospodično sestro snoči na rokah prinesel semkaj. Jaz tega ne pozabim in tudi ona ne bo pozabila. Najin položaj ne more biti nikoli več tisti, ki je bil, gospod markiz."

"Zato, ker ste ji rešili življenje, si lastite pravico do nje?" je rekel zaničljivo. "Res plemenito in viteško, vredno plemiča!"

"Ničesar si ne lastim in ničesar ne terjam!" sem ga zavrnil s kipečo strastjo. "Toda držal sem gospodično Denizo na rokah, njena glava mi je ležala na prsih; tega ne morete izbrisati, da ne bi bilo res. Pravico imam, da prosim za njeno roko — in umel jo bom dobiti!"

"Dokler jaz živim, ne bo vaš!" je rekel odvrnil. "Zakolonom se, da ne; kakor je pohnidila ta pisani trak, prav tako bo na mojo besedo pohnidila vašo ljubezen. Gospodična de Saint-Alais ni nevesta za vas."

Trepetal sem od jeze. "Zavedate se, gospod, da se ne morem biti z vami!" sem dejal.

"Kakor jaz ne z vami. Vem, da ne. In zato," je nadaljeval po kratkem premolu z vso prejšnjo vljudnostjo, "zato, gospod vikont se vas bom ogibal. Z Bogom, gospod; od svidečenja ne rečem, ker upam, da nam a bodočnost ni namenila veliko srečanj."

S temi besedami je odjahal po drevoredu. Gospodična Deniza s svojim spremstvom je bila že izginila. Videl sem ga, kako se je oddaljeval pod obokom orehovit vej, skozi katere so ga zdaj pa zdaj oblivali solnični žarki; še v žalosti svojega strtega srca sem moral obžalovati trdnost, ki jo je umel ohraniti, in brezskrbno gracioznost njegovih gibov.

Moč njegovega značaja je bila neutajljiva; bila je tolikšna, da sem že v tem trenutku čutil, kako šibke in bedaste so bile besede, s katerimi sem mu ugovarjal, in kako otroče je bilo moje upiranje zoper njegovo voljo. Imel je koncev koncev prav; tisto potezanje za njegovo sestro, ki sta mi ga narekovali jeza in ljubezen, ni bilo niti francosko niti dostojno, in gotovo bi ga bil moral obsojati tudi jaz, da je šlo za mojo sestro. Zakaj sem tedaj ponizal Denizo in se osmešil s tem vedenjem, ki je bilo morda primerno nasproti ljubici, nikakor pa ne nasproti zaročenki?

Srce mi je bilo težko od nesreče, ko sem se vrnil v hišo. Toda v veži mi je obstalo oko na samokresih, ki sta ležala na mizi; ob tem pogledu sem se

nehote spomnil, da nisem edini, ki mu ne gre vse po volji. Pomislil sem, da sta gradova gospoda de Saint-Alais in gospodična de Marignac vpepeljenega, da sem snoči iztrgal Denizo iz kreppljev smrti in da se širi onkraj mojega senčnega orehovega drevoreda in tega mirnega solnčnega dne razburkani, kričavi svet Quercyjske pokrajine in vse Francije, svet obzumljenih seljakov in preplanišenih meščanov, vojniki, ki se nočejo boriti, in plemičev, ki se ne upajo.

"Nu, pa naj živi trobojnica!" sem pomislil. "Kocka je pala!" Krenil sem skozi hišo, da bi se vrnil k abbeju Benoitu in njegovim tovarišem ter jim povedal, da pojdem z njimi. Toda terasa je bila prazna; nisem jih videl nikjer. Izmed vse služinčadi sem opazil edinega Andreja, ki se mi je približal s skrbljivim obrazom in stisnjenimi ustnicami, kakor bi mi hotel nekaj očitati. Vprašal sem ga, kje je župnik.

"Odšel je, gospod vikont."

"A Buton?"

"Tudi on. In polovica poslovo je storila takisto."

"Odšli so?" sem vzkliknil. "Kam pa?"

"V vas, klepetat," je odvrnil s trpkostjo. "Danes ga ni več smrkavega vrtiražnjica, ki ne bi hotel vedeti vseh novic in ne bi mislil, da si sme vzeti dopust, kadarkoli mu drago, da gre čenčat in povpraševat. Ves svet stoji na glavi, se mi vidi. Čas je, da vzame njegovo veličanstvo kralj vajeti v roke."

"Ali ti ni gospod župnik ničesar naročil zame?"

Stari sluga se je obotavljal. "Bogme," je rekel, kakor da mu gre beseda nerada iz ust.

"Rekel je, da naj ostanejo gospod vikont do popoldne doma, on da bo že sporočil, kako in kaj."

"Toda odpravljaj se je v Cahors!" sem dejal. "Tedaj se ne vrne danes?"

"Odšel je po malem drevoredu, ki vodi v vas," je odgovoril Andre s čemernim glasom. "O Cahorsu ni ničesar omenil."

"Daj, stopi takoj v vas," sem velel, "in poizvedi, ali je šel v Cahors, ali ne."

Stari služabnik se je godrnjaje odpravil, jaz pa sem ostal sam na terasi. Tisto poljetno jutro je ležal nad hišo neobičajen pokoj, kakor da je ura opoldanskega počitka že prišla. Šel sem na kamenito klop ob zidu in jel v spominu obnavljati snočnje prigode; marsikaj, kar je ob svojem času jedva priklenilo moje oči, sem videl zdaj presenetljivo živo. Nato pa, ne da bi vedel kdaj, sem se odvrnil od teh razburljivih spominov in jel iznova sanjariti o Denizi. Njena

slika, kako je skrušena sedela na sedlu in plakala, mi je stopenjala pred oči. Čebele so brenčale v vročem zraku, golobje so tiho grulili v golobnjaku, večjeje nad menoj, ki je obrobilo trato, se je nalik kupoli bočilo nad dekličino glavo; s tem privedom v duši sem zadremal.

Po noči, ki sem jo bil prebil, ni bilo v tem ničesar neobičajnega. Toda ko sem se zbudil in sem videl, da je poldne že minilo, sem se ustrašil. Plačil sem na noge, vrgel oči okoli sebe in zasačil Andreja, kako se je kradom plazil ob zidu. Poklical sem ga k sebi ter ga vprašal, zakaj me ni zbudil.

"Mislil sem, da ste utrujeni, gospod," je zagodrnjal, mežikaje v solnčni bleščavi. "Gospod vikont ni seljak, da ne bi smel spati, kadar se mu zahoče."

"Kaj je z gospodom župnikom? Ali se ni vrnil?"

"Ne, gospod."

"In kam je šel? ... V katero stran?"

Andre je povedal neko vas, ki je bila pol milje od Sauxa, ter pripomnil, da je moj zajtrk pripravljen.

Ko sem vstal izza mize, je bila ura dva. Ker sem se vsak trenutek nadejal abbeja Benois, sem ukazal, naj osedlajo konje; nato sem krenil v vas, ker mi razburjenost ni dala ostati na mestu. V vasi je bilo vse narobe. Tri četrtine prebivalcev so bile odšle v Saint-Alais gledat pogorišče in tistim, ki so ostali doma, se ni moglo prijeti za vsakdanja dela; zbirali so se na križempotjih, pred hišnimi vrati in pred cerkvijo ter besedovali o dogodkih. Eden se je ojunacil in me je vprašal, ali je res, da je kralj daroval vsa zemljišča seljakom; drugi je hotel vedeti, ali bo še treba plačevati davke; tretji mi je zadal še bolj bedasto vprašanje. Vendar pa se nihče ni vedel nespoštljivo in malone vsi so mi izrazili svoje veselje nad tem, da sem ušel nakanam "onih nepridipravov."

O župniku nisem mogel zvedeti prav ničesar. Ta je trdil, da je tam, oni, da je drugje, tretji, da je odšel v Cahors. Poln neizrekljive tesnobe in vznemirjenosti sem se vrnil v grad. Iz strahu, da se ne bi zgrešila, se nisem ganil izpred hiše; več ur sem hodil po drevoredu in se ustavljal zdaj pri rešetnih vratih ter gledal na cesto, zdaj v sencih orehov in premišljeval. Zvečerilo se je, nastala je noč, a jaz sem še vedno čakal župnika in v bolestinu napetosti duše ugibal, kaj se godi v tem trenutku. Nemirni bes tistih dni se me je bil polastil; misel, da stojim tu križemrok med tem ko se ves svet giblje, me je mučila do nezno-

nosti. Ko me je prišel Andre klicat k večerji, sem ga preklinjaje napodil; in po večerji sem se vzpel na grajsko streho in sem oprezal v noč, pripravljen na to, da zagledam v daljavi zarjo novih požarov.

Toda videl nisem ničesar posebnega in župnika ni bilo od nikoder. Ko sem tako prečul vso noč, sem se ob sedmih zjutraj odločil; zajahal sem konja in se odpravil v Cahors. Andre je rekel, da mu ni dobro, zato me je spremljal Gilles. Saint-alaiska okolica je bila videti vsa zapuščena; toda pol milje dalje, na hrbtu griča, sem došel kakih dvajset okornih seljakov, ki so odločno korakali po cesti. Vprašal sem jih, kam so namenjeni in zakaj ne delajo na poljih.

"V Cahors gremo, gospod, po orožje," so mi odgovorili.

"Po orožje? S kom se boste vojskovali?"

"Z razbojniki, gospod. Povsod jih je polno; klatijo se okoli ter koljejo in požigajo. Bog nas je čuval, da jih doslej še nismo videli. A drevi bomo že oboroženi."

"Razbojniki!" sem se zavzel. "Odkod so prišli?"

Nihče mi ni vedel povedati; čudeč se njihovi lahkovernosti, sem nadaljeval svojo pot. Toda z razbojniki še ni bilo konca. Pol ur pred Cahorsom sem jahal skozi vasico, ki jo je vznemirjal isti nezmišeln strah. Na koncu vaške ulice je bila postavljena barikada in na zvoniku sem opazil moža, ki je stražil. Vsi prebivalci, ki so lahko hodili, so se bili odpravili v Cahors.

"Kako to? Čemu?" sem vprašal.

"Poizvedet, kaj je novega."

Izprevidel sem, da me domišljija ni varala. Ves svet je bil razburjen, vse je bilo na nogah. Vsakomur se je mudilo poslušati in pripovedovati; ta je grabil za orožje, ki ga še nikoli ni bil držal v rokah, oni je dajal nasvete, čeprav je vse svoje življenje slušal druge; ljudje so se lotevali vsega mogočega, samo vsakdanjega dela ne. V Cahorsu je vršalo kakor v ulju pred rojtvijo in Valantreški most je bil tako poln ljudi, da sem se komaj preril skozi njegova tri zaporedna vrata.

Zdaj, ko sem jahal po ulicah s trobarvno rožo na klobuku, se nisem nič več čudil, da so me tu pa tam pozdravljali s klici "Živel vikont de Saux!" Opazil sem pa, da se ni manjkalo niti takih, ki so nosili bele kokarde. S ponosno dvignjenimi glavami in z rokami na betičih svojih mečev so stopali po dva in po trije vstric po pločnikih, ne meneč se za množico, ki jih je sovražno spremljala z očmi. Nekateri so mi bili znani, večina jih je bila videti tuje; in

v tem, ko sem zardeval pod zaničljivimi pogledi onih, ki so me morali smatrati za odpadnika, sem se vpraševal, kdo so ti. Naposled sem vendar že pripel do Douryja, ki mu je na vratih igrala v solncu velika trobojna zastava.

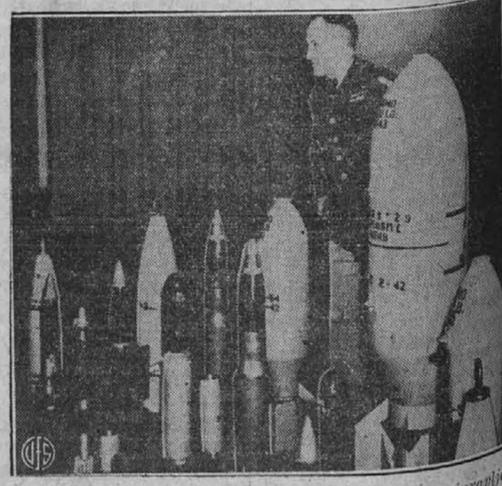
Sauški gospod župnik? Pravi kar je bil zgoraj, na odsekov seji. Ali ne bi hoteli gospod vikont sami stopiti do njega? ...

Šel sem na vrh, skozi gnečo glasnih ljudi, ki so se prerivali po stopnicah in hodnikih ter govorili in mahali z rokami, kakor da mislijo prebiti tu ves dan. Ena izmed vrat so se odprla, nov trušč mi je udaril naproti in stopil sem v sobo,

kjer je sedelo okoli dolge mize do dvajset ljudi; nekateri med njih so vstali, ko so zagledali, a večina jih je ostala sedeča. Trije ali štirje govorci so govorili namah in mi prihod jih ni niti malo zmanjšal. No onem koncu mize sem spoznal abbeja Benoit in Butona, ki sta mi prišla naproti, ter pitana Hughesa, ki se je vžalnil, a ni prestal govoriti. Z njema ni dolgo trajala; po vsem dobrototnem sprejetju sem kmalu sedel v naslanjajo na koncu mize, med kapetanom in nekim cahorskim notarjem. Okoriščaje se z običim hrupom sva izpregovorila z abbejem Benoitom, ki se je pomudil meni, nekaj besed.

Gornja slika nam predstavlja družino iz Bataana, ki so jo pregnale japonske bombe iz njenega doma. Slika je bila vzeta v ameriški vojaški bolnici, kjer so nudili ranjenecem prvo zdravniško pomoč.

Vsakovrstne bombe, granate in kroglice so pripravljene in sicer v meri od 37 mm do 255 mm v naših okrajnih tovarnah, da jih odpošljejo Hitlerju v "pozdrav." Polkovnik Lucian B. Moody si je ogledal vse te izdelke naših tovarn.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 49. leto

Članstvo 37,800 Premožanje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaraj se pri najboljši, posrečni in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, protibolezni in osemglost.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. let; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

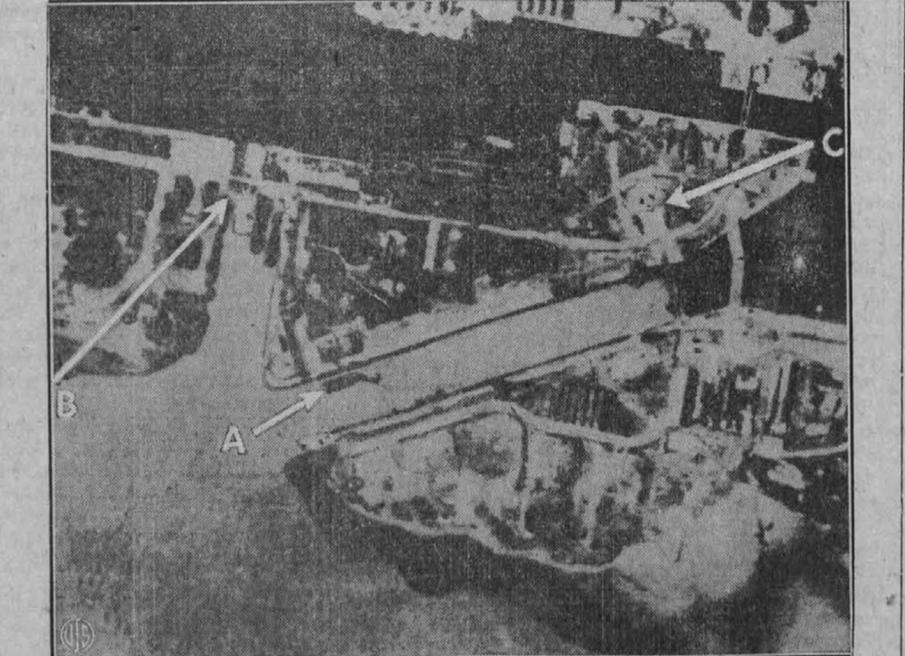

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MATERE

Josephine Slogar
ki jo je Bog poklical k sebi dne 27. aprila, 1941.

Leto dni je že minilo, ko Bog odzvel je drago mamo in srce zlato našlo je pokoj; počivaj v miru, blaga duša in prosil ljubega Boga za nas.

Zalučič ostali:
JOSEPHINE LASKOWSKI in HATTIE PALCIG, hčerki; JOSEPH, JOHN in WILLIAM, sinovi.
Cleveland, O., 28. septembra, 1942.

Zgornja slika, ki je bila povzeta iz letala, nam kaže škodo, ki so jo povzročili angleški tako zvali "Commandos" ob napadu na pristanišče St. Nazaire, Francija. Puščica A kaže, kjer je bomba razbila glavno zatvornico in jo vrгла na stran, B kaže poškodovan cementni jez, C kaže, kjer je bila poškodovana strojna delavnica. Slika je poslana iz Londona.